

Република Северна Македонија
Државен завод за статистика

СТРАТЕГИСКИ ПЛАН, 2024 – 2026 ГОДИНА

Скопје, јануари 2024 година

Почитувани,

Стратегскиот план за развој на Државниот завод за статистика за периодот 2024-2026 година, претставува рамка во која Заводот ги утврдува своите основни приоритети, цели и програми за развој кои се насочени кон интеграција во Европскиот статистички систем, јакнење на институционалната околина и статистичката инфраструктура, развивање на стратегиски партнерства и управување со квалитетот. Истовремено, Стратегскиот план содржи мерки и активности кои се во функција на остварување на стратешките цели и приоритети на Владата на Република Северна Македонија.

Остварувањето на утврдените приоритети и цели бара голема посветеност, стручност, ангажман и соодветни финансиски и човечки ресурси. Развојот, производството и дисеминацијата на точни, објективни и квалитетни статистички податоци треба да биде заложба на сите чинители во статистичкиот систем, со цел корисниците да имаат информација за навремено и квалитетно деловно планирање и одлучување.

Државниот завод за статистика и со овој Стратегиски план ги потврдува своите заложби да биде достоинствен главен носител и координатор на националниот статистички систем, поддржувајќи ги во рамките на своите надлежности определбите на Владата на Република Северна Македонија.

Директор,
Апостол Симовски

1.1. ВОВЕД

Основен документ со кој се уредуваат стратегиските приоритети на Државниот завод за статистика во периодот од 2024 до 2026 година е Стратегискиот план на Државниот завод за статистика, 2024 – 2026. Реализацијата на дефинираните програми и потпрограми треба да обезбеди:

- Извршување на обврските на Државниот завод за статистика, дефинирани во Програмата за статистички истражувања за периодот 2023 – 2027 година и
- Реализирање на стратегиските приоритети на Владата на Република Северна Македонија поврзани со интеграцијата на Република Северна Македонија во ЕУ, односно реализирање на обврските од Националната програма за усвојување на европското законодавство (НПАА).

При подготовката на Стратегискиот план целосно се почитувани: Законот за државната статистика и Петгодишната програма за статистички истражувања, 2023 – 2027.

Покрај тоа, земени се предвид и релевантните документи од Европската комисија со кои се дефинираат стратегиските приоритети на Европскиот статистички систем и според кои се следи прогресот на Државниот завод за статистика. Земени се предвид препораките од партнерското оценување (Peer Review) на Европската комисија за напредокот во имплементацијата на Кодексот за работа на европската статистика, како и препораките од редовните годишни мисии на Евростат (Статистичка служба на Европската комисија), препораките од годишниот извештај на Европската комисија за оценка на напредокот на Поглавјето 18 – Статистика во однос на хармонизацијата со ЕУ - стандардите.

1.2. АНАЛИЗА НА СОСТОЈБАТА ВО ДРЖАВНИОТ ЗАВОД ЗА СТАТИСТИКА

1.2.1. ПОЈДОВНА ОСНОВА

Државниот завод за статистика е самостојна стручна управна организација која врз основа на научни методи и сознанија, на корисниците им обезбедува податоци за економијата, демографијата, социјалниот живот, заштитата на животната средина и други области. Официјалните статистички податоци, презентирани во различни дисеминациски форми, се заштитени од какво било влијание, а притоа сите корисници имаат еднаков пристап.

Државниот завод за статистика е одговорен за продуцирање на државната статистика во Република Северна Македонија и е координатор на статистичкиот систем во Република Северна Македонија.

Државниот завод за статистика е надлежен за координација на меѓународната соработка во областа на статистиката. Меѓународната соработка во областа на статистиката се однесува на примената на меѓународните норми и стандарди во областа на статистиката во статистичкиот систем на Република Северна Македонија и на дисеминацијата на статистичките податоци за државата до европските и меѓународните статистички и други организации.

1.2.2. АНАЛИЗА НА ПРАВНАТА РАМКА

Надлежноста и делокругот на работа се уредени со Законот за организацијата и работата на органите на државната управа („Службен весник на Република Македонија“ бр. 58/00, 44/02, 82/08, 167/10 и 51/11 и „Службен весник на Република Северна Македонија“ бр. 96/19 и 110/19) и со Законот за државната статистика („Службен весник на Република Македонија“ бр. 54/97, 21/07, 51/11, 104/13, 42/14, 192/15, 27/16, 83/18 и 220/18 и „Службен весник на Република Северна Македонија“ бр.31/20). Основен подзаконски акт во кој се утврдени статистичките истражувања кои се спроведуваат во петгодишен период претставува Програмата за статистички истражувања за периодот 2023 – 2027 година.

1.2.3. АНАЛИЗА НА РЕСУРСИТЕ

1.2.3.1. ФИНАНСИСКИ РЕСУРСИ

Државниот завод за статистика се финансира преку средства обезбедени со буџетот на Република Северна Македонија, Програма 10 – Администрација и Програма 20 - Статистички истражувања. Дополнителни значајни средства се обезбедуваат преку ИПА фондовите и преку други донатори (СИДА итн.).

1.2.3.2. ЧОВЕЧКИ РЕСУРСИ

Во Државниот завод за статистика, заклучно со 31.12. 2023 година се вработени вкупно 228 административни службеници, од кои 197 со високо образование, 1 со вишо и 30 со средно образование.

Во табелата подолу се наведени податоци за бројот на вработените според степенот на образование и половата структура.

Вработени административни службеници во ДЗС заклучно со 31.12.2023 година											
Работно место	Високо		Вишо		Средно		Основно		ВКУПНО		Вкупно вработени во органот
	мажи	жени	мажи	жени	мажи	жени	мажи	жени	мажи	жени	
Раководни	8	23	0	0	0	0	0	0	8	23	31
Нераководни	60	106	1	0	13	17	0	0	74	123	197
Вкупно	68	129	1	0	13	17	0	0	82	146	228

1.2.4. PESTLE АНАЛИЗА НА ПОЛИТИЧКИТЕ, ЕКОНОМСКИТЕ, СОЦИЈАЛНИТЕ, ТЕХНОЛОШКИТЕ, ПРАВНИТЕ И ЕКОЛОШКИТЕ ФАКТОРИ

Од аспект на политичките фактори кои имаат влијание на функционирањето на Државниот завод за статистика, најбитни се:

- стратешките приоритети и цели на Владата на Република Северна Македонија и
- заклучоците на Владата на Република Северна Македонија кои треба да ги спроведе Државниот завод за статистика.

Побитни економски фактори се:

- нивото на финансиските средства кои се обезбедуваат од буџетот на Република Северна Македонија, кои се неопходни за реализација на надлежностите на ДЗС и
- обезбедување на финансиски средства од странски донатори без кои дел од надлежностите Заводот не би можел да ги реализира.

Позначајни социјални фактори се:

- перцепцијата кај давателите на податоци и корисниците на статистичките податоци за Државниот завод за статистика и
- информирање на јавноста за резултатите од работата на Заводот и овластените носители.

Како фактори од технолошки карактер најзначајни се следните:

- Заводот е целосно зависен од напредокот на ИТ и друга технологија во земјата и светот и нејзината имплементација во активностите на Заводот (продукцијата на статистичките податоци и др.).

Од аспект на правните фактори, најбитни се следните:

- општите законски и подзаконски акти и
- имплементацијата на ЕУ законодавството (регулативи и директиви) во статистичката легислатива на Република Северна Македонија.

Најбитниот еколошки фактор е:

- обврската на Заводот за заштита на животната средина.

Политички фактори	Економски фактори	Социјални фактори	Технолошки фактори	Правни фактори	Еколошки фактори
Стратешките приоритети и цели на Владата на Република Северна Македонија	Финансиските средства кои се обезбедуваат од буџетот на Република Северна Македонија, кои се неопходни за реализација на неговите надлежност	Перцепцијата кај давателите на податоци и корисниците на статистичките податоци за Државниот завод за статистика	Заводот е целосно зависен од напредокот на ИТ и друга технологија во земјата и светот и нејзината имплементација во активностите на Заводот (продукцијата на статистичките податоци и др.)	Општите законски и подзаконски акти	Обврската на Заводот за заштита на животната средина

Политички фактори	Економски фактори	Социјални фактори	Технолошки фактори	Правни фактори	Еколошки фактори
Заклучоците на Владата на Република Северна Македонија кои треба да ги спроведе Државниот завод за статистика	Обезбедување на финансиски средства од странски донатори без кои дел од надлежностите Заводот не би можел да ги реализира	Информирање на јавноста за резултатите од работата на Заводот и овластените носители		Имплементација на ЕУ законодавството (регулативи и директиви) во статистичката легислатива на Република Северна Македонија	

1.2.5. SWOT АНАЛИЗА НА НИВО НА ДРЖАВНИОТ ЗАВОД ЗА СТАТИСТИКА

SWOT (Strenghts, Weaknesses, Opportunities, Threats), претставува анализа на силните страни, слабостите, заканите и можностите, преку која може да се согледа влијанието на надворешните и внатрешните фактори врз работењето на Државниот завод за статистика.

Предности на Државниот завод за статистика се:

- посветеност на менаџментот на Заводот за остварување на стратешките определби на Владата за членство на Република Северна Македонија во ЕУ,
- воспоставена организациска структура и модел на работење согласно со добрите практики на ЕУ и
- свесност и посветеност на кадарот за потребата од усогласување на македонската статистика со ЕУ и меѓународните обврски.

Како слабости најзначајни се :

- неможноста за навремено пополнување на испразнетите работи места;
- недоволно урамнотежување на обврските и ресурсите во институцијата;
- слаба флексибилност, односно неможност за брзо прилагодување кон промените (организациски, ИТ модернизација, воведување на нови алатки и методи на работа итн.).

Можности за подобрување на положбата на Заводот се:

- вклучување на поглавје 18-Статистика во првиот кластер во процесот на преговори;
- зголемена потреба од статистички податоци како поддршка во процесот на преговори за сите останати поглавја;
- јакнење на корпоративниот идентитет на институцијата како стручна и независна институција и

- ефикасно користење на статистичките податоци од страна на Владата и владините органи при креирањето на различни политики.

Опасност (закани):

- одлив на стручен кадар;
- необезбедување на финансиски средства за постојана надградба на хардверот и софтверот во институцијата и
- непостигнување на одржливост на стручната и техничката поддршка од ЕУ донаторите.

<p>Предности (јаки страни)</p> <ul style="list-style-type: none"> - посветеност на менаџментот на Заводот за остварување на стратешките определби на Владата за членство на Република Северна Македонија во ЕУ; - воспоставена организациска структура и модел на работење согласно со добрите практики на ЕУ; - свесност и посветеност на кадарот за потребата од усогласување на македонската статистика со ЕУ и меѓународните обврски. 	<p>Слабости (слаби страни)</p> <ul style="list-style-type: none"> - неможност за навремено пополнување на испразнетите работи места; - недоволно урамнотежување на обврските и ресурсите во институцијата; - слаба флексибилност односно неможност за брзо прилагодување кон промените (организациони, ИТ модернизација, воведување на нови алатки и методи на работа итн.).
<p>Можности</p> <ul style="list-style-type: none"> - вклучување на поглавје 18-Статистика во првиот кластер во процесот на преговори; - зголемена потреба од статистички податоци како поддршка во процесот на преговори за сите останати поглавја; - јакнење на корпоративниот идентитет на институцијата како стручна и независна институција и - ефикасно користење на статистичките податоци од страна на Владата и владините органи при креирањето на различни политики. 	<p>Опасности (закани)</p> <ul style="list-style-type: none"> - одлив на стручен кадар; - необезбедување на финансиски средства за постојана надградба на хардверот и софтверот во институцијата и - непостигнување на одржливост на стручната и техничката поддршка од ЕУ донаторите.

1.3. МИСИЈА

Државниот завод за статистика произведува и дисеминира официјални статистички податоци за македонската економија и општество како основа за процесот на донесување одлуки базирани врз релевантни информации.

1.4. ВИЗИЈА

Нашата визија е да бидеме препознаени како стручна и ефикасна институција што обезбедува квалитетни, меѓународно споредливи статистички податоци во согласност со потребите на корисниците.

1.5. ВРЕДНОСТИ

Вредностите на Државниот завод за статистика се:

- Стручна независност
- Стручност и професионалност
- Неутралност и објективност
- Посветеност на квалитет
- Корисничка ориентираност
- Статистичка доверливост
- Постојано унапредување на професионалните вештини на вработените

1.6. ЗАДАЧИ И ОБВРСКИ НА ДРЖАВНИОТ ЗАВОД ЗА СТАТИСТИКА

Заводот, во рамките на своите надлежности, ги врши следниве стручни работи:

- Ги координира активностите на државната статистика во рамките на Националниот статистички систем;
- Ги подготвува и ги пропишува инструментите за статистичките истражувања (методологии, упатства, обрасци, кодни листи и др.);
- Дава мислење на овластените носители за методолошките основи на истражувањата што се во нивна надлежност;
- Дава мислење при воведувањето нови и при дополнувањето на постојните збирки на податоци кои може да бидат извор на податоци за државната статистика;
- Дава иницијативи и предлози за содржинско дополнување на постојните и на новите збирки на податоци што се користат за статистичките истражувања во согласност со закон и со Петгодишната програма за статистички истражувања, 2023 – 2027;
- Соработува со овластените носители што вршат статистички истражувања од областа на државната статистика во рамките на својата надлежност;
- Воспоставува, води и одржува статистички збирки на податоци;
- Ги подготвува националните статистички стандарди;
- Ги утврдува потребите од статистички податоци;
- Пропишува организациско-технички мерки за заштита на доверливите податоци;
- Прибира и обработува статистички податоци;
- Врши анализа на статистичките податоци;
- Ги чува и ги дисеминира статистичките податоци;

- Ги исполнува меѓународните обврски во областа на статистиката;
- Го координира доставувањето на статистичките податоци до меѓународните организации;
- Врши услуги во областа на статистиката за потребите на корисниците, по нивно барање;
- Врши популаризација на статистиката;
- Реализира проекти од областа на државната статистика самостојно и во соработка со другите овластени носители;
- Врши надзор над спроведувањето на одредбите на Законот за државната статистика;
- Врши и други работи утврдени со Законот за државната статистика и други закони.

1.7. СПЕЦИФИЧНОСТИ НА ДРЖАВНИОТ ЗАВОД ЗА СТАТИСТИКА

Државниот завод за статистика е самостојна стручна организација чија надлежност и делокруг се уредени со Законот за организацијата и работата на органите на државната управа („Службен весник на Република Македонија“ бр. 58/00, 44/02, 82/08, 167/10 и 51/11 и „Службен весник на Република Северна Македонија“ бр. 96/19 и 110/19) и со Законот за државната статистика („Службен весник на Република Македонија“ бр. 54/97, 21/07, 51/11, 104/13, 42/14, 192/15, 27/16, 83/18 и 220/18 и „Службен весник на Република Северна Македонија“ бр.31/20).

Во согласност со Законот за државната статистика, Државниот завод за статистика, врз основа на научни методи и сознанија, на корисниците им обезбедува податоци за економијата, демографијата, социјалниот живот, заштитата на животната средина и другите области. Официјалните статистички податоци, презентирани во различни дисеминациски форми, се заштитени од какво било влијание, а притоа сите корисници имаат еднаков пристап.

Државниот завод за статистика е одговорен за продуцирање на државната (официјалната) статистика во Република Северна Македонија и е координатор на статистичкиот систем во Република Северна Македонија.

Оваа улога Државниот завод за статистика ја реализира во соработка со овластените носители во статистичкиот систем, кои се дефинирани во Петгодишната програма за статистички истражувања.

При извршувањето на своите функции, Државниот завод за статистика посветува особено внимание на доверливоста на статистичките податоци. Податоците што се прибираат со статистичките истражувања или од административни и други извори, се доверливи и се користат исклучиво за статистички цели и со целосно исклучување на можностите за разоткривање на индивидуалните податоци за физичките лица и деловните субјекти.

Државниот завод за статистика е надлежен за координација на меѓународната соработка во областа на статистиката. Меѓународната соработка во областа на статистиката се однесува на примената на меѓународните норми и стандарди во областа на статистиката во статистичкиот систем на Република Северна Македонија и на дисеминацијата на статистички податоци за државата до европските и меѓународните статистички и други организации.

1.8. СТРУКТУРА НА ДРЖАВНИОТ ЗАВОД ЗА СТАТИСТИКА

Организациски, Државниот завод за статистика е организиран во 9 сектори со вкупно 42 одделенија. Три одделенија се самостојни, односно вон секторите. На територијата на државата се воспоставени осум регионални одделенија кои покриваат одредени региони. Организациската структура е воспоставена во 2020 година. Шемата на структурата се наоѓа на веб-страницата на Заводот (<http://www.stat.gov.mk/ZaNas.aspx?id=4>).

1.9. ПРИОРИТЕТИ И ЦЕЛИ НА ДРЖАВНИОТ ЗАВОД ЗА СТАТИСТИКА

За периодот 2024 – 2026 година, Државниот завод за статистика ги утврди следните приоритети:

- Интеграција на Македонскиот статистички систем во Европскиот статистички систем;
- Јакнење на институционалната околина и статистичката инфраструктура;
- Развивање на стратегиски партнерства и
- Управување со квалитетот.

1.9.1. Интеграција во Европскиот статистички систем

Цели:

- Хармонизација на официјалните статистички податоци со Statistical Requirement Compendium (acquis од областа на статистиката);
- Обезбедување статистички податоци за поддршка на процесот на преговори на Република Северна Македонија за членство во ЕУ и
- Производство на квалитетни статистички податоци, во согласност со принципите на COP.

Планиран рок за реализација на приоритетот: до 2026 година.

1.9.2. Јакнење на институционалната околина и статистичката инфраструктура

Цели:

- Зајакнување на професионалната независност;
- Зајакнување на координативната улога на Заводот во статистичкиот систем;
- Унапредување на тимската работа, интерни комуникации и трансфер на знаењата и
- Иновирање и развој.

Планиран рок за реализација на приоритетот: до 2026 година.

1.9.3. Развивање стратегиски партнерства

Цели:

- Одржување на воспоставените стратегиски партнерства и
- Развивање на соработката и партнерските односи на сите нивоа и со различни засегнати страни.

Планиран рок за реализација на приоритетот: до 2026 година.

1.9.4. Управување со квалитетот

Цели:

- Примена на систем за управување со квалитет врз основа на европската Рамка за обезбедување квалитет - QAF) и принципите од Кодексот за работа на Европската статистика.

Планиран рок за реализација на приоритетот: до 2026 година.

1.10. ОСВРТ НА ПОСТИГНАТИТЕ РЕЗУЛТАТИ НА ДРЖАВНИОТ ЗАВОД ЗА СТАТИСТИКА ВО 2022 ГОДИНА

Во Стратегискиот план на Државниот завод за статистика за периодот 2022-2024 година беа утврдени следните програми за реализација на стратегиските приоритети на Државниот завод за статистика (во натамошниот текст: ДЗС).

1. Секторски статистики
2. Спроведување на Пописот на населението, домаќинствата и становите во 2021 година
3. Институционална околина
4. Статистичка инфраструктура
5. Соработка со давателите на податоци и со носителите на збирки на податоци
6. Соработка и комуникација со корисниците
7. Посветеност кон квалитет

Реализацијата на овие програми е поврзана со стратегискиот приоритет на Владата на Република Северна Македонија за 2022 година за успешно водење на пристапни разговори со Европската Унија, содржан во Одлуката за утврдување на стратегиските приоритети на Владата на Република Северна Македонија за 2022 година, односно приоритетните цели: започнување и успешно водење на процесот на преговори за пристапување на Република Северна Македонија во Европската Унија, спроведување на макроекономската политика насочена кон задржување на макроекономската стабилност, зголемување на конкурентноста на економијата и зголемување на вработеноста.

1. Во програмата Секторски статистики беа дефинирани следните потпрограми:

- 1.1. Унапредување на процесот на продукција на секторските статистики
- 1.2. Мерење на квалитетот на известувањата

Во рамките на дефинираните потпрограми беа реализирани следните активности:

Социјални статистики

Во доменот на статистиката на населението се реализирани следните активности:

Во согласност со Програмата и планираната динамика за објавување и дисеминација на податоците од Пописот на населението, домаќинствата и становите во РСМ, 2021 година реализирани се сите планирани активности:

- Со спроведувањето на Пописот 2021, а во соработка со Фондот за население на Обединетите нации – УНФПА се обезбеди експертска помош и се изврши враќање на серијата на податоци за населението во периодот помеѓу Пописот 2002 и Пописот 2021. Враќање на серијата на податоци за населението е вообичаена светска пракса после секој спроведен Попис и најава за спроведување на голема ревизија од страна на ДЗС, за серијата на статистичките податоци во периодот од 2003 до 2021, на ниво на држава и 5 години за периодот од 2017 до 2021 година на ниво на регион. Исто така, во соработка со Фондот за население на Обединетите нации – УНФПА се обезбеди експертска помош и се подготвени Проекции на населението за идното движење на населението до 2070 година, на национално ниво, што е од суштинско значење за процесот на одлучување во едно општество. Подготвена е и публикација на македонски, англиски и албански јазик, а податоците до крајот на годината ќе бидат поствени на МАКСТАТ базата на ДЗС.
- Во Одделението за пазар на трудот целосно е имплементирана Рамковната регулатива - за интегрирана европска социјална статистика (ИЕСС) во доменот на Анкетата за работна сила (АРС) и Анкетата за образование на возрасни (АОВ).
- Објавени се кварталните податоци од Анкетата за работна сила во вид на соопштение и подготвен е податочниот сет за трансмисија на податоците до Евростат. Во тек се последните проверки на податочниот сет.
- Во соработка со Меѓународната организација за миграции (ИОМ) се спроведе миграциски модул во рамките на Анкетата за работна сила (АРС). Модулот за миграции беше спроведен во првиот квартал од 2023 година.
- Обработките на податоци од Анкетата за образование на возрасни, 2022 се завршени, а податоците се објавени во соопштение. Исто така, подготвен е сет на податоци и испратен до Евростат. Во завршна фаза се подготовките на подетални податоци од ова анкета во МАКСТАТ базата.
- Во Одделението за животен стандард имплементирана е Рамковната регулатива за интегрирана европска социјална статистика (ИЕСС) во доменот на Анкетата за потрошувачка на домаќинствата (АПД) и Анкетата за приходи и услови за живеење (АПУЖ). Податоците од Анкетата за потрошувачка на домаќинствата за 2022 година се објавени во Макстат базата и истите се достапни на корисниците. Со имплементација на Регулативата во споменатите домени треба да се подобри квалитетот на збирките на податоци и социјалните индикатори кои се клучни за донесување одлуки.
- Контролите и обработката на податоците од Анкетата за родово базирано насилство спроведена во 2022 година се завршени. Податочниот сет со микроподатоци е подготвен и за првпат доставен до Евростат.

Земјоделски статистики

- Во доменот на земјоделските статистики беше спроведен Пробниот попис на земјоделството, 2022 година. Методологијата за Пописот беше целосно усогласена со ЕУ регулативата 2018/1091.
- Корегирани се обрасците во статистиката на шумарство со цел да се обезбедат податоци, што ќе бидат инпут за пресметка на сметките во шумарството.
- Дефинирање на изворите на податоци потребни за изработка на Европските економски сметки и сметки за животна средина (EGSS).
- Во доменот на статистиката за животна средина беа продуцирани првите сметки за енергија со помош на алатката PEFA Builder. Се започна со проучување на изворите за обезбедување статистички податоци за е-отпадоци. Во Енергетскиот биланс за 2022 година за првпат е вклучена произведената електрична енергија во индустриските објекти од фотоволтаични системи, која ја имаат искористено за сопствени потреби, енергија која никој во државата ја нема евидентирано. За таа цел, направен е редизајн на Годишниот извештај за произведена и потрошена енергија во индустриските објекти. Вметнати се нови прашања за инсталирани фотоволтаични системи од страна на индустриските објекти (капацитет, вкупно произведена, предадена на мрежа и потрошена електрична енергија за сопствени потреби). Податоците се анализирани и обработени во соработка со Регулаторната комисија за енергетика.

Деловни статистики

- Во деловните статистики и во текот на 2022 година продолжи процесот на прилагодување кон одредбите на EBS (European Business Statistics) регулативата за деловни статистики, односно ЕУ Регултивата 2019/2152 на Европскиот Парламент и на Советот од 27 ноември 2019 година, за европските деловни статистики со која се укинуваат 10 правни акти од областа на деловната статистика.
- Во областа на Статистичкиот деловен регистар, кој претставува основа за деловните статистики, во рамките на проектот ИПА 2017, во 2022 година се финализираа активностите и се подготви нов логички дизајн на регистарот со кој се подобрени функционалностите на Регистарот од аспект на обезбедување на задолжителните статистички единици и нивни варијабли (според EBS - сложените претпријатија каде повеќе легални единици се поврзани во едно сложено претпријатие и KAU – единица според видот на дејноста, негово ажурирање и негово користење за потребите на статистичките истражувања (пред сè, за демографијата на претпријатијата и за ИФАТС статистиките). Во однос на демографијата на претпријатијата, во текот на 2022 значително се зголеми обемот на податоци кои се доставуваат во Евростат. Во 2022 се имплементираше новиот логички дизајн, односно ставањето во функција на апликацијата и обработка на финалните податоци за 2021 година.

- СТС и СДС, односно краткорочните статистики и структурните деловни статистики, исто така, се прилагодуваа кон одредбите на EBS регулативата, во насока на зголемување на опфатеноста на варијаблите кои се бараат според Регулацијата, како и сетот на податоци кои се доставуваат до Евростат. Во 2022 започнаа активностите во рамките на ИПА 2019 – кои имаат за цел унапредување и натамошно хармонизирање на веќе постоечките истражувања и редовно публикување на СТС варијаблите и нивно доставување до Евростат.
- Беше спроведено второто пилот-истражување за производство на статистика за меѓународна трговија со услуги (ITSS) и обработените пилот-податоци беа доставени до Евростат.

Макроекономски статистики

Во областа на макроекономските статистики континуирано се работеше на подобрување на податоците во согласност со СНС 2008 (System of National Accounts, SNA 2008) и ЕСС 2010 (European System of Accounts, ESA 2010) и нивна трансмисија до Евростат:

- Континуирано се испраќаа податоци за клучните табели според Програмата ЕСС 2010 на Евростат за праќање годишни и тримесечни податоци (табели T0101 и T0102) во согласност со Регулацијата бр. 549/2013.
- Беа подготвени и испратени во Евростат табелите (T1001 и T1002) за компонентите на БДП по дејности на НКД Рев.2 на национално ниво за 2020 година, дефинитивни податоци, и за 2021 година, претходни податоци.
- Беше подготвена и испратена до Евростат табелата T1200 за компонентите на БДП по дејности на НКД Рев.2 на регионално ниво за 2020 година, дефинитивни податоци.
- Во 2022 година, во рамките на ИПА 2019 Регионална програма, дополнително беа изработени следните табели:
 - Подготвена и трансмитирана во Евростат табелата 0101 - Бруто - додадена вредност по тековни цени - сезонски прилагодени - од 2000 q1 до последно објавениот квартал;
 - Подготвена и трансмитирана во Евростат табелата 0101 – Бруто - додадена вредност во основните – по постојани цени – сезонски прилагодени и прилагодени на работните денови - од 2000 q1 до последно објавениот квартал;
 - Подготвена и трансмитирана во Евростат табелата 0102 – БДП според трошковниот метод – тековни цени – сезонски прилагодени – од 2000 q1 до последно објавениот квартал;
 - Подготвена и трансмитирана во Евростат табелата 0102 – БДП според трошковниот метод – тековни цени – сезонски прилагодени и прилагодени на работните денови – од 2000 q1 до последно објавениот квартал;

- Подготвена и трансмитирана во Евростат табелата 0102 – БДП според трошковниот метод – по постојани цени – сезонски прилагодени - од 2000 q1 до последно објавениот квартал;
- Подготвена и трансмитирана во Евростат табелата 0102 – БДП според трошковниот метод – по постојани цени – сезонски прилагодени и прилагодени на работните денови - од 2000 q1 до последно објавениот квартал;
- Беше ажурирана табелата 0117 - Финална потрошувачка на домаќинствата според трајност, на годишно ниво, според домашен концепт - по тековни и по постојани цени;
- Подготвена е табелата 0301 - Додадена вредност и нејзините компоненти по тековни и по постојани цени и трансмитирана до Евростат;
- Беше ажурирана табелата 0501- Финална потрошувачка на домаќинствата по намена, на годишно ниво, по тековни цени, според домашен концепт;
- Беше ажурирана табелата 0502 - Финална потрошувачка на домаќинствата, на годишно ниво, по тековни цени.
- Во април и октомври 2022 година беа подготвени и испратени до Евростат ЕДП-нотификациските табели за периодот од 2018 до 2021 година, Прашалниците (1-5) поврзани со ЕДП-нотификациските табели. Податоците беа подготвени во согласност со ЕСС 2010.
- Табелите за понуда и за употреба за 2019 година, во согласност со ЕСС 2010 – дефинитивни податоци, беа подготвени, објавени и испратени во Евростат.
- Беа пресметани и објавени податоците за бруто-домашниот производ и инвестициите во основни средства по региони за 2019 година, дефинитивни податоци, и претходни податоци за 2020 година.
- Согласно со заклучоците на Владата на Република Северна Македонија од април 2020 година, ДЗС во соработка со ФЗО ги објави Националните здравствени сметки за 2019 и 2020 година и обезбеди податоци за составување на Национални здравствени сметки за 2021 и 2022 година.
- Објавени се податоци за Економски сметки во земјоделството по тековни цени за 2020 г. и направена е нивна трансмисија до Евростат;
- Објавени се податоци за Економски сметки во земјоделството по постојани цени за 2020 г. и направена е нивна трансмисија до Евростат;
- Објавени се регионални сметки во земјоделството за 2020 г.
- Редовно се испраќаа податоци до ММФ во согласност со стандардот СДДС плус.

Во областа на надворешната трговија на стоки, во текот на 2022 г. беа реализирани следниве активности:

- Беа публикувани податоци за стоковната размена според економските карактеристики на претпријатијата (ТЕК) за 2020 година со применета активна доверливост.
- Податоците за ТЕК (стоковна размена според економските карактеристики на претпријатијата) за референтен период 2019 беа изработени со применета активна доверливост и во SDMX формат се доставија до Евростат.

- За статистиката за стоковна размена според фактурирана валута, податоците за референтниот период 2021 беа обработени и доставени до Евростат согласно со последното Методолошко упатство на европските бизнис статистики за трговија според фактурирана валута (ТФВ).
- Навремено беа доставени табелите за изработка на извештајот за квалитет од страна на Евростат. Во текот на 2022 година отпочна пополнувањето на извештаите за квалитет за статистиката на стоковната размена - детални податоци и стоковна размена според економските карактеристики на претпријатијата во Евростат, со користење на алатката ESS-MH апликацијата (ESS Metadata Handler application). Редовно се испраќаа податоци до ММФ во согласност со стандардот СДДС плус.

2. Во програмата Спроведување на Пописот на населението, домаќинствата и становите во 2021 година беше дефинирана следната потпрограма:

2.1. Обработка и дисеминација

Во рамките на оваа потпрограма, во однос на планираните активности, беше реализирано следново:

- Беше подготвена Програма за објавување и публикување на податоците од Попис на населението, домаќинствата и становите, 2021 година,
- Беа објавени резултатите од спроведениот Попис на населението, домаќинствата и становите, 2021 според Програмата за објавување и публикување на податоците.

3. Во програмата Институционална околина беа дефинирани следните потпрограми:

3.1. Донесување на Програма за статистички истражувања за периодот 2023-2027

3.2. Реализација на улогата на Координативниот комитет

3.3. Користење на административни извори на податоци

Во рамките на дефинираните потпрограми беа реализирани следните активности:

- Беше одржана работилница за планирање и подготовка на Програмата за статистички истражувања 2023-2027;
- Беа формирани работни групи за подготовка на Петгодишната програма за статистички истражувања 2023-2027;
- Беа подготвени 17 документи поврзани со Програмата, од кои дел беа усвоени на седница на Стручниот колегиум (План за подготовка на Програмата за статистички истражувања, Структура на Програмата, Процедура за измена и дополнување на Програмата, Образец за измена и дополнување на Програмата, Прашалник за носителите);

- Беше направена евалуација на улогата и придонесот на овластените носители во статистичкиот систем во насока на реактивирање на Координативниот комитет;
- Беше одржан состанок во рамките на ИТ секторот за администрирање и менаџирање на административните податоци. Беше заклучено дека е потребна детална анализа на секој извор пред да се почне со реорганизација на изворната структура.

4. Во програмата Статистичка инфраструктура беа дефинирани следните потпрограми:

4.1.Класификации/номенклатури

4.2.Вработени-надградба на капацитетите на вработените

4.3.Информатичка инфраструктура

Во рамките на дефинираните потпрограми беа реализирани следните активности:

- Класификацијата на личната потрошувачка по намена (КЛПН 2021), врз основа на СОICOP 2018, беше донесена и објавена на веб-страницата на ДЗС.
- Во контекст на информатичката структура, ДЗС спроведуваше активности во рамките на ИПА 2017, кои беа забавени од различни причини (КОВИД и неможност да се одржуваат физички состаноци и консултации, тешкотии при обезбедувањето на ИТ експерти и нивно заминување во текот на проектот; ангажираноста на ИТ лицата од Заводот на пописни активности и сл.).
- Активноста за логичко моделирање на статистичкиот информациски систем и детален опис на функционалностите беше завршена во наведениот период од страна на изведувачот со активна соработка на вработените од ДЗС.
- Планираната активност: Дизајн на метаподаточно базиран ИТ систем за прибирање и обработка на податоците се работеше со големо доцнење од една година.
- Беше завршен дизајнот на три модули:
 - Изработка на апликативно решение за Годишната програма и за Петгодишната програма за статистички истражувања (ГП и 5ГП),
 - Модул за класификации и кодни листи,
 - Модул за управување со корисниците.
- Се работеше на тестирање, но само на првите 3 модули.
- Се работеше на модулот за Подготовка и прибирање на податоци.
- За надградба на вработените во ДЗС во 2022 година беа реализирани повеќе обуки. Обуките беа од областа на статистиката, како и од други области кои имаат општ карактер. Поради состојбата со пандемијата, најголем дел од обуките беа реализирани онлајн.

5. Во програмата Соработка со давателите на податоци и со носителите на збирки на податоци беше дефинирана следната потпрограма:

5.1.Подготовка на нови или ажурирање на постоечките меморандуми и договори за соработка

Во 2022 година акцент беше ставен на реализацијата на веќе склучените договори и меморандуми и тоа од аспект на потребите за Пописот.

Беа склучени Меморандуми за соработка со Агенцијата за храна и ветеринарство, со Асоцијацијата за е-трговија, а во фаза на подготовка се Договорите за соработка и размена на податоци со Народната банка на Република Северна Македонија и Управата за јавни приходи на Република Северна Македонија.

6. Во програмата Соработка и комуникација со корисниците беа дефинирани следните потпрограми:

6.1.Унапредување на дисеминациските услуги и воведување нови продукти

6.2.Присутност на социјални медиуми

6.3.Развивање на алатки за зголемување на статистичката писменост

Во рамките на дефинираните потпрограми беа реализирани следните активности:

- Државниот завод за статистика подготви и ја усвои новата Комуникациска стратегија на институцијата која беше изработена во рамките на проектот со Шведскиот завод за статистика (финансиран од СИДА). Новата Комуникациска стратегија ги поставува основите за развивање на нови облици на дисеминација и комуникација на статистичките продукти и ќе придонесе за подобрување на имиџот на институцијата во јавноста.
- Со цел поголема достапност до статистичките податоци, повторно се воведо едисијата Инфографици преку која на визуелен и едноставен начин постоечките и потенцијалните корисници се привлекуваат да ја посетат веб-страницата на ДЗС и да ги користат податоците. Оваа едисија побуди голем интерес во јавноста и инфографиците редовно се преземаат од страна на медиумите.
- За потребите на Пописот на населението, домаќинствата и становите, 2021, беше отворена посебна веб-страница посветена на сè што е поврзано со Пописот и преку која корисниците можеа да се запознаат со сите аспекти на Пописот, но и тековно да бидат информирани за сите случувања поврзани со Пописот.
- Во однос на социјалните медиуми, Заводот беше активен на својата страница на ФБ, а од почетокот на Пописот (средината на годината), беше отворен профил на Заводот и на Инстаграм каде што редовно се постираа содржини поврзани со статистиката.

7. Во програмата Посветеност кон квалитет беа дефинирани следните потпрограми:

7.1. Ревидирање на документите поврзани со квалитет

7.2. ИСО-сертификат

7.3. Партнерско оценување

Во рамките на дефинираните потпрограми беа реализирани следните активности:

- Се направи оценка на релевантноста на постојните стратешки документи во областа на квалитетот и се оцени дека е неопходно тие да се ревидираат поради направените ревизии во европскиот Кодекс на добра пракса, утврдувањето на новата Рамка за оценка на квалитетот во Европскиот статистички систем и промените во стратешкото планирање на институцијата. Врз основа на таа анализа беа ревидирани и подготвени неколку нови документи: беше донесена Декларација за квалитет (нов документ), Политика за квалитет (ревидиран документ) и отпочна изработката на веб-поглавје за квалитет.
- Во однос на ИСО сертификацијата, бидејќи за овој процес се потребни големи финансиски средства што не беа обезбедени во буџетот на Државниот завод за статистика, овој процес ќе почне откако истите ќе бидат обезбедени.
- Евростат го започна процесот на Партнерско оценување со реализација во 4 статистички институции кои го тестираа процесот во наметнатите ограничувања предизвикани од пандемијата. Сè уште не е донесена одлуката за вклучување на Државниот завод за статистика во оваа рунда на партнерско оценување и од тие причини засега само се следи процесот и се проучуваат релевантните документи подготвени од Евростат.

1.11. ОСВРТ НА ПОСТИГНАТИТЕ РЕЗУЛТАТИ НА ДРЖАВНИОТ ЗАВОД ЗА СТАТИСТИКА ВО 2023 ГОДИНА

Во Стратегискиот план на Државниот завод за статистика за периодот 2023-2025 година беа утврдени следните програми за реализација на стратегиските приоритети на Државниот завод за статистика (во натамошниот текст ДЗС).

1. Секторски статистики
2. Спроведување на Пописот на земјоделството, 2023 година
3. Статистичка инфраструктура
4. Соработка и комуникација со корисниците
5. Посветеност кон квалитет

Реализацијата на овие програми е поврзана со стратегискиот приоритет на Владата на Република Северна Македонија за 2023 година за успешно водење на пристапни разговори со Европската Унија, содржан во Одлуката за утврдување на стратегиските приоритети на Владата на Република Северна Македонија за 2023 година, односно приоритетните цели: започнување и успешно водење на процесот на преговори за пристапување на Република

Северна Македонија во Европската Унија, спроведување на макроекономската политика насочена кон задржување на макроекономската стабилност, зголемување на конкурентноста на економијата и зголемување на вработеноста.

1. Во програмата Секторски статистики беа дефинирани следните потпрограми:

1.1. Унапредување на процесот на продукција на секторски статистики

1.2. Мерење на квалитетот на известувањата

Во рамките на дефинираните потпрограми беа реализирани следните активности:

Социјални статистики

Во доменот на статистиката на населението се реализирани следните активности

- Во согласност со Програмата и планираната динамика за објавување и дисеминација на податоците од Пописот на населението 2021г, реализирани се сите активности.
- Со спроведувањето на Пописот на населението 2021, а во соработка со Фондот за население на Обединетите нации – УНФПА се обезбеди експертска помош и изврши враќање на серијата на податоци за населението во периодот помеѓу Пописот на населението 2002 и Пописот 2021. Враќање на серијата на податоци за населението е вообичаена светска пракса после секој спроведен Попис на населението и најава за спроведување на голема ревизија од страна на ДЗС, за серијата на статистичките податоци во периодот од 2003 до 2021г, на ниво на држава и 5 години за периодот од 2017 до 2021 година на ниво на регион.
- Исто така, во соработка со Фондот за население на Обединетите нации – УНФПА се обезбеди експертска помош и се подготвени Проекции на населението за идното движење на населението до 2070 година, на национално ниво, што е од суштинско значење за процесот на одлучување во едно општество. Подготвена е и публикација на македонски, англиски и албански јазик, а податоците до крајот на годината ќе бидат поствени на МакСтат базата на ДЗС.
- Податоците од APC 2022 беа објавени во МакСтат базата и други мултидоменски публикации.
- Вратени се временските серии од APC за 2021 и 2022.
- На барање на Виенскиот институт за меѓународни економски студии, беше подготвена нова серија на необјавени податоци по разни белези и вкрстувања од Анкетата за работна сила за 2022.
- За првпат се објавени податоците од Анкетата за работна сила за првите 3 квартали од 2023 по новата рамковна регулатива за социјални статистики. Соопштението е подготвено на нов темплејт. Истовремено со соопштението се објавуваат и сет на податоци во МакСтат базата.

- Во соработка со Меѓународната организација за миграции (ИОМ) се спроведе миграциски модул во рамките на Анкетата за работна сила (АРС). Модулот за миграции беше спроведен во првиот квартал од 2023 година.
- Објавени се податоците од Анкетата за образование на возрасни спроведена во 2022 во соопштение, а во завршна фаза е подготовката на публикационите табели во МакСтат базата.
- Податочниот сет со микроподатоци од анкетата за образование на возрасни е испратен до Евростат.
- Пресметани се главните индикатори од Анкетата за родово базирано насилство.
- Податочниот сет со микроподатоци е подготвен и за првпат доставен до Евростат.
- Беше спроведена Анкетата за потрошувачка на домаќинствата (АПД) на терен на примерок од 5040 домаќинства. Континуирано се вршеше проверка и анализа на кварталните и годишните пресметки на податоците за приходите и расходите на домаќинствата од Анкетата за потрошувачка на домаќинства. Податоците од АПД 2022 беа објавени во МакСтат базата и други мултидоменски публикации.
- Континуирано се спроведува Анкетата за користење на времето (АКВ) во текот на 2023 година.
- Се следеа промените во методологијата за хармонизираниот индекс на трошоците на животот поврзани со ова истражување во ИПА 2019, и беа објавени месечните соопштенија и податоци во табели во МакСтат базата и во други мултидоменски месечни и годишни публикации, а податоците за хармонизираниот индекс на трошоците на животот месечно се трансмитирани во Евростат.
- Беше спроведена Анкетата за приходи и услови за живеење АПУЖ 2023 на терен, на примерок на околу 6250 домаќинства, која во целост ги следи препораките и регулативите на ЕУ. Се реализираа сите активности на ова истражување, како и контролата и анализата на податоците на Анкетата за приходи и услови за живеење спроведена во 2021 година.
- За првпат беше спроведена Анкетата за родово базирано насилство.
- Беше спроведена Анкетата за континуирана професионална обука.

Земјоделски статистики

- Подготвена беше анализа на користените инструменти во Пробниот попис на земјоделството, 2022 година
- Во рамките на подготвителните активности за Пописот на земјоделство беа реализирани следните активности: дизајн на пописните инструменти, подготовка на предлот текст на Законот за Попис на земјоделство и подготовка на предлог - буџет за Пописот на земјоделство.
- Во согласност со Програмата за статистички истражувања, 2023-2027 година, се редефинираа поголем број статистички истражувања во областа на статистика на енергија и статистика на шумарство со цел да се подобри квалитетот и релевантноста на овие податоци.

- Се изработи Национална табела за процент на влажност на посевите и истата ќе се користи во статистиката на растително производство. .
- Во рамките на Месечното статистичко истражување за туризам во јули-август 2023 година беше спроведено ад хок Статистичко истражување за потрошувачка и производство на енергија во сместувачките капацитети во туризмот. Резултатите од ова истражување се искористија за подобрување на опфатот на енергетските биланси.

Деловни статистики

- Деловните статистики се во процес на прилагодување кон одредбите на EBS (European Business Statistics – FRIBS) регулативата за деловни статистики, односно ЕУ Регулјативата 2019/2152 на Европскиот Парламент и на Советот од 27 ноември 2019 година, за европските деловни статистики со која се укинуваат 10 правни акти од областа на деловната статистика.
- Во областа на Статистичкиот деловен регистар, кој претставува основа за деловните статистики, се реализираа дополнителните активности кои произлегоа по завршувањето на проектот ИПА 2017 и се подготвија податоците за 2021 година според барањата на ЕБС регулативата 2019/2152 и нејзината имплементирачка Регулјатива 2020/1197, со што се подобрија функционалностите на Регистарот од аспект на обезбедување на задолжителните статистички единици и нивните варијабли, негово полнење со административни податоци, податоци од статистички истражувања и негово користење за потребите на статистичките истражувања (пред сè, за демографијата на претпријатијата и за ФАТС статистиките).
- За првпат се продуцираа податоци за сложените претпријатија (повеќе легални единици поврзани преку сопственички односи во едно сложено претпријатие) и КАУ – единица според видот на дејноста, за 2021 година, и се доставија до Евростат.
- Според дефинираниот начин на број на вработени во локалните единици се утврди и оваа варијабла.
- СТС и СДС, односно краткорочните статистики и структурните деловни статистики, исто така, се прилагодуваат кон одредбите на EBS регулативата, во насока на зголемување на опфатноста на варијаблите кои се бараат според Регулјативата, како и сетот на податоци кои се доставуваат до Евростат. Сите активности од областа на Краткорочните статистики (СТС) во 2022 година беа насочени кон реализација на веќе постоечките истражувања и нивно редовно публикување и доставување до Евростат.
- Во рамки на процесот на воведување на систем за производство на статистика за меѓународна трговија со услуги (ITSS) беше спроведено трето пилот-истражување и обработените пилот-податоци беа доставени до Евростат.

- Во истражувањата од областа на Информатичко-комуникациските технологии, Истражување и развој се работи на имплементирање на барањата од новата регулатива за европски деловни статистики и се спроведе истражувањето за иновативни деловни субјекти за периодот 2020/2022.

Макроекономски статистики

Во областа на макроекономските статистики континуирано се работеше на подобрување на податоците во согласност со СНС 2008 (System of National Accounts, SNA 2008) и ЕСС 2010 (European System of Accounts, ESA 2010) и нивна трансмисија до Евростат:

- Континуирано се испраќаа податоци за клучните табели според Трансмисионата програма ЕСС 2010 на Евростат, на годишно и тримесечно ниво, T0101 и T0102, во согласност со Регулацијата бр. 549/2013;
- Беа подготвени и испратени во Евростат табелите (T1001 и T1002) за компонентите на БДП по дејности на НКД Рев.2 на национално ниво за 2020 година, дефинитивни податоци, и за 2021 година, претходни податоци;
- Беше подготвена и испратена до Евростат табелата T1200 за компоненти на БДП по дејности на НКД Рев.2 на регионално ниво за 2020, дефинитивни податоци. Во 2023, во рамките на ИПА 2019 МБП, беа изработени следните табели:
- Беше подготвена и трансмитирана во Евростат табела T0101 - Бруто - додадена вредност по тековни цени и по постојани цени - сезонски прилагодени - од 2000 кв1 до последно објавениот квартал- продолжува како редовна трансмисија;
- Беше подготвена со дополнети податоци и трансмитирана во Евростат табела T0102 – БДП според трошковниот метод – по тековни цени и по постојани цени – сезонски прилагодени и прилагодени на работните денови – од 2000 кв1 до последно објавениот квартал - продолжува како редовна трансмисија;
- Беше подготвена и трансмитирана во Евростат табела 0800 -Годишни секторски сметки за периодот 2012-2021;
- Беа подготвени и трансмитирани во Евростат: табела 0200 - Главни агрегати на државата, 0900 - Детални даноци и приходи од социјални придонеси по видови на даноци и социјални придонеси и потсектор на примање и Националната листа на даноци за период 2011-2021;
- Беше подготвена табелата T0117 - Финална потрошувачка на домаќинствата според трајност, на годишно ниво, според домашен концепт - по тековни цени и по постојани цени и трансмитирана до Евростат- продолжува како редовна трансмисија;
- Беше подготвена табелата T0117 - Финална потрошувачка на домаќинствата според трајност, на тримесечно ниво, според домашен концепт - по тековни цени и по постојани цени и трансмитирана до Евростат до последно објавеното тримесечие - продолжува како редовна трансмисија;
- Беше ажурирана табелата T0501- Финална потрошувачка на домаќинствата по намена, на годишно ниво, по тековни цени, според домашен концепт - продолжува како редовна трансмисија;

- Беше ажурирана табелата T0502 - Финална потрошувачка на домаќинствата, на годишно ниво, по тековни цени и по постојани цени- продолжува како редовна трансмисија.

Останати активности од областа на макроекономските статистики реализирани во 2023 година:

- Во април и октомври 2023 година беа подготвени и испратени до Евростат ЕДП-нотификациските табели за периодот од 2019 до 2022 година, Прашалниците (1-5) поврзани со ЕДП-нотификациските табели. Податоците беа подготвени во согласност со ЕСС 2010.
- Табелите за понуда и за употреба за 2020 година, во согласност со ЕСС 2010 – дефинитивни податоци, беа подготвени, објавени и испратени во Евростат.
- Симетричните табели за понуда и за употреба за 2020 година, во согласност со ЕСС 2010- дефинитивни податоци, беа подготвени, објавени и испратени во Евростат.
- Беа пресметани и објавени податоци за бруто-домашен производ и инвестиции во основни средства по региони за 2021 година, дефинитивни податоци и претходни податоци за 2022 година.
- Објавени се податоци за Економски сметки во земјоделството по тековни цени за 2021 година. и направена е нивна трансмисија до Евростат;
- Објавени се податоци за Економски сметки во земјоделството по постојани цени за 2021 година и направена е нивна трансмисија до Евростат;
- Објавени се регионални сметки во земјоделството за 2021 година.

Во областа надворешната трговија на стоки, во текот на 2023 година беа реализирани следниве активности:

- Беа публикувани податоци за стоковната размена според економските карактеристики на претпријатијата (ТЕК) за 2021 година со применета активна доверливост.
- Податоците за ТЕК (стоковна размена според економските карактеристики на претпријатијата) за референтен период 2020 и 2021 беа изработени со применета активна доверливост и во SDMX формат се доставија до Евростат. Податоците за ТЕК 2021 беа подготвени со имплетирање на сите забелешки дадени од Евростат при контрола на квалитетот на податоците за референтен период 2020.
- За статистиката за стоковна размена според фактурирана валута, податоците за референтниот период 2022 беа обработени и доставени до Евростат согласно со последното Методолошко упатство на европските бизнис статистики за трговија според фактурирана валута (ТФВ).
- Навремено беа доставени табелите за изработка на извештајот за квалитет од страна на Евростат. Во текот на 2023 година се продолжи со пополнувањето на извештаите за квалитет за статистиката на стоковната размена - детални податоци и стоковна размена според економските карактеристики на претпријатијата во Евростат, со користење на алатката ESS-MH апликацијата (ESS Metadata Handler application) и истите се објавени на веб страната на ДЗС.

Редовно се испраќаа податоци до ММФ во согласност со стандардот СДДС плус.

2. Во Програмата спроведување на Пописот на земјоделството во Република Северна Македонија, 2023 година беше дефинирана следната потпрограма:

2.1. Подготовка и спроведување на Пописот на земјоделството во Република Северна Македонија, 2023 година

Во рамките на оваа потпрограма, во однос на планираните активности, беше реализирано следново:

- **Беше подготвен Предлог Законот за Попис на земјоделството во Република Северна Македонија, 2023 година**
- **Беа подготвени подзаконските акти - Методологијата за Пописот и пописните обрасци**
- **Беа остварени консултации со Министерството за земјоделство, шумарство и водостопанство и други државни органи.**

3. Во програмата Статистичка инфраструктура беа дефинирани следните потпрограми:

3.1. Класификации/номенклатури

Во рамките на оваа потпрограма беа реализирани следните активности, односно беа донесени:

Беше подготвена Националната класификација на дејности (НАЦЕ Рев.2.1.) и беше упатена до Владата на Република Северна Македонија за разгледување и усвојување.

3.2. Вработени - надградба на капацитетите на вработените

За надградба на вработените во ДЗС, во 2023 година беа реализирани повеќе обуки. Обуките беа од областа на статистиката, како и од други области кои имаат општ карактер.

Во 2023 г., Државниот завод за статистика продолжи со зајакнување на капацитетите на вработените со активно учество на меѓународни настани. На 94 обуки (екстерни обуки – стручни мисии, студиски посети, работилници, семинари, курсеви за обука и сл.), организирани од надворешни експерти, имаше 323 учества на вработени во ДЗС и на 111 состаноци имаше 174 учества.

3.3. Информатичка инфраструктура

Во однос на информатичката инфраструктура, во 2023 година продолжија активностите кои започнаа во 2022 година.

4. Во програмата Соработка и комуникација со корисниците беа дефинирани следните потпрограми:

4.1. Унапредување на дисеминациските услуги и воведување нови продукти

4.2. Присутност на социјални медиуми

4.3. Развивање на алатки за зголемување на статистичката писменост

Во рамките на дефинираните потпрограми беа реализирани следните активности:

- Во текот на 2023 год. Државниот завод за статистика продолжи со објавување на редовните статистички продукти според Програмата за работа на Заводот. Така, објавени се редовните мултидоменски публикации: „Статистички годишник“, „Регионите во Северна Македонија“ „Северна Македонија во бројки“, „Макстат избор“, „Статистика на животната средина“.
- Во рамките на проектот од ИПА 2019, Секторски сметки на експериментална основа, подготвена е и објавена публикацијата Годишни нефинансиски секторски сметки по институционални сектори, 2018-2020 година.
- Во текот на 2023 година интензивно се работеше на проектот на UN Women, „Gender Equality Facility“, во рамките на кој, во март се спроведе кампања за промоција на податоците по пол и нивната употреба. Беа подготвени билборди, банери и паноа поставени на фреквентни локации низ градот за промоција на состојбите со родовата еднаквост прикажани преку статистички податоци.
- Исто така, во рамките на овој проект, во март беше објавено новото редизајнирано и збогатено издание на публикацијата Жените и мажите во Северна Македонија и врз основа на податоците од публикацијата беа подготвени видео-материјали за соодветните области.
- Претставници на Заводот учествуваа на обуките организирани од страна на UN Women како предавачи за производството, презентацијата и користењето на статистиките разделени по пол, достапни на веб-страницата на ДЗС. Во септември 2023 година на веб-страницата на Заводот беше поставена веб-платформата за родови статистики која исто така е изработена со поддршка на UN Women.
- Сите продукти изработени во рамките на овој проект се достапни на нашата веб-страница.
- Во рамките на проектот со Шведскиот завод за статистика (финансиран од СИДА), Државниот завод за статистика продолжи со изработката на новата веб-страница на ДЗС. Се очекува на почетокот на 2024 година да почне тестирањето на одредени делови од новата веб-страница и до средината на 2024 страницата да биде целосно во функција. Присутноста на социјалните медиуми и понатаму е важна цел на Заводот со оглед на важноста и улогата што социјалните мрежи ја играат во денешното опкружување. Во текот на 2023 година, со поддршка од шведски експерти во рамките на проектот „Зголемување на достапноста и употребата на официјалните статистики“ финансиран од СИДА, беше изработена стратегија за социјални медиуми која стана интегрален дел на Комуникациската стратегија на Заводот. Беше подготвен и Акциски план според кој се подготвуваат објави на Фејсбук и на профилот на ДЗС на Линкдин кој беше отворен во средината на 2023.

- Во 2023 год. продолжи работата на Заводот на планот на подигнување на свеста за статистичка писменост и користење на статистичките податоци. Во текот на целата година ДЗС организираше обуки за средношколци и за студенти од различни универзитети во државата кои претежно се однесуваа на достапноста и употребната вредност на статистичките податоци.

5. Во програмата Посветеност кон квалитет беа дефинирани следните потпрограми:

5.1 Подготовки за партнерското оценување

5.2 Внатрешна ревизија на квалитет

5.3 Обука и подготовка на СИМС извештаи кај учесниците во статистичкиот систем

Во рамките на дефинираните потпрограми беа реализирани следните активности:

- Евростат го спроведува процесот на Партнерско оценување на националните статистички системи кај земјите членки на ЕУ. Државниот завод за статистика достави барање до Евростат да биде вклучен во Партнерското оценување во 2025 година. Со цел да се обезбеди навремена реализација на подготвителните активности во оваа област, Државниот завод за статистика обезбеди информирање на поголем број вработени за овој процес.
- Внатрешната ревизија на квалитет, започна со формирање на Работна група, која донесе Годишен план и ги продуцираше првите Извештаи за внатрешна ревизија на квалитет.
- Информирањето на јавноста за квалитетот се подобри со ре-дизајн на посебно катче за Квалитет на официјалната ВЕБ страница на институцијата.
- Се одржа обука за претставници од учесниците во статистичкиот систем за изработка на Извештаи за квалитет за статистички истражувања и првите извештаи се продуцирани и достапни на веб страницата на Државниот завод за статистика.

1.12. ПРОГРАМИ

За остварување на планираните приоритети и цели на Стратегискиот план, 2024 – 2026 година, дефинирани се следните програми со потпрограми:

1. Секторски статистики
2. Спроведување на Пописот на земјоделството, 2025 година
3. Статистичка инфраструктура
4. Соработка и комуникација со корисниците
5. Посветеност кон квалитет.

Реализацијата на сите програми бара ангажман на соодветни човечки и финансиски ресурси, а динамиката на нивната реализација е дефинирана во Планот за спроведување на програмите, кој е составен дел на овој документ.

ПЛАН ЗА СПРОВЕДУВАЊЕ НА ПРОГРАМАТА 1 – СЕКТОРСКИ СТАТИСТИКИ**А. Оправданост и дизајн на програмата.****Образложение:** Програмата 1 – Секторски статистики произлегува од:

1. Стратегискиот приоритет на Владата на Република Северна Македонија: успешно водење на пристапните преговори со Европската Унија и професионална и ефикасна јавна администрација, поддржана со интензивна дигитализација, оптимална структура и иновативни процеси и техники, содржан во Одлуката за утврдување на стратегиските приоритети на Владата на Република Северна Македонија за 2024 година („Службен весник на Република Северна Македонија“ бр.103/23), односно приоритетната цел: Усогласување на домашното законодавство со законодавството на Европската Унија и одговорно, отчетно и транспарентно работење на институциите.

2. НПАА

Поглавје: 3.18 Статистика

Област: 3.18.3 Секторски статистики

3. Стратегиски приоритети и цели на Државниот завод за статистика

Интеграција во Европскиот статистички систем и целите:

- Хармонизација на официјалните статистички податоци со Statistical Requirement Compendium (acquis од областа на статистиката)
- Обезбедување статистички податоци за поддршка на процесот на преговори на Република Северна Македонија за членство во ЕУ и
- Производство на квалитетни статистички податоци во согласност со принципите на COP.

Цел на програмата:

- Хармонизација на официјалните статистички податоци со Statistical Requirement Compendium (acquis од областа на статистиката)
- Обезбедување статистички податоци за поддршка на процесот на преговори на Република Северна Македонија за членство во ЕУ и
- Производство на квалитетни статистички податоци во согласност со принципите на COP.

Показатели за успех на Програмата:

Зголемен квалитет на продуцирани статистички податоци, зголемен број истражувања спроведени преку административни извори на податоци.

Програмата е: Хоризонтална Вертикална

Потпрограми (компоненти) на Програмата:

Потпрограма 1:**Показател за успешност:**Унапредување на процесот на
продукција на секторски статистики

Индикатор за напредок пресметан од годишните оценки во апликацијата СМИС.

Б. План за спроведување на програмата

Потпрограма 1: Унапредување на процесот на продукција на секторски статистики

Активност	Одговорни	Консултирани	Временска рамка		Потребни ресурси					
			почеток (месец/ година)	крај (месец/ година)	човечки			финансиски (МКД)		
					I год.	II год.	III год.	I год.	II год.	III год.
1. Интегрирана регулатива за земјоделски статистики	Раководител на сектори/раководители на одделенија		јануари 2024	декември 2024	10			Одобрени финансиски средства за буџетскиот корисник ДЗС, ИПА-МБП		
2. Национални сметки - ЕСА 2010	Раководител на сектори/раководители на одделенија		март 2024	декември 2025	10	10		Одобрени финансиски средства за буџетскиот корисник ДЗС, ИПА-МБП	Одобрени финансиски средства за буџетскиот корисник ДЗС, ИПА-МБП	
Вкупно за активност во 1. година	2									
Вкупно за активност во 2. година	1									
Вкупно за Потпрограма 1	3									

ПЛАН ЗА СПРОВЕДУВАЊЕ НА ПРОГРАМАТА 2: СПРОВЕДУВАЊЕ ПОПИС НА ЗЕМЈОДЕЛСТВО ВО 2024 ГОДИНА

А. Оправданост и дизајн на програмата

Образложение: Програмата 2 – Спроведување на Пописот на земјоделството во Република Северна Македонија, 2025 година произлегува од:

1. Стратегискиот приоритет на Владата на Република Северна Македонија за успешно водење на пристапните преговори со Европската Унија, содржан во Одлуката за утврдување на стратегиските приоритети на Владата на Република Северна Македонија за 2024 година („Службен весник на Република Северна Македонија" бр.103/23), односно приоритетната цел:
Креирање на одржливо и конкурентно земјоделско производство, прилагодливо на глобалните климатски промени и заедничката земјоделска политика на Европската Унија.

2. НПАА

Поглавје: 3.18 Статистика

Областат: 3.18.3 Секторски статистики

3. Стратегиски приоритети и цели на Државниот завод за статистика:

Интеграција во Европскиот статистички систем и целите:

- Хармонизација на официјалните статистички податоци со Statistical Requirement Compendium (acquis од областа на статистиката)
- Обезбедување статистички податоци за поддршка на процесот на преговори на Република Северна Македонија за членство во ЕУ и
- Производство на квалитетни статистички податоци во согласност со принципите на COP.

Цел на програмата:

- Хармонизација на официјалните статистички податоци со Statistical Requirement Compendium (acquis од областа на статистиката)
- Обезбедување статистички податоци за поддршка на процесот на преговори на Република Северна Македонија за членство во ЕУ и
- Производство на квалитетни статистички податоци во согласност со принципите на COP.

Показатели за успех на Програмата:

Спроведен Попис и објавени податоци

Програмата е: Хоризонтална Вертикална

Потпрограми (компоненти) на Програмата:

Потпрограма 1:

Показател за успешност:

Подготовка и спроведување на Пописот на земјоделството во Република Северна Македонија, 2025 година

Реализиран Попис, обработени и објавени резултати од Пописот.

Б. План за спроведување на програмата											
Потпрограма 1: Подготовка и спроведување на Пописот на земјоделство, 2025 година											
Активност	Одговорни	Консултиран и	Временска рамка		Потребни ресурси						
			Почеток (месец/година)	Крај (месец/година)	Човечки			Финансиски (МКД)			
					I год.	II год.	III год.	I год.	II год.	III год.	
1. Донесување на Законот за Попис на земјоделството	Сектор за поддршка на работењето на директорот	Биро за Попис	јуни 2024	септември 2024	3				Одобрени финансиски средства за буџетскиот корисник ДЗС		
2. Дефинирање на рамката за Пописот и користење на административните извори на податоци	Одделение на земјоделски статистики, Одделение за примерок, Одделение за програмирање	Биро за Попис	јануари 2024	март 2024	дополнително				Одобрени финансиски средства за буџетскиот корисник ДЗС		
3. Подготовка и спроведување на Пробен попис	Одделение за програмирање, Одделение на земјоделски статистики, регионални одделенија и други стручни лица од ДЗС	Биро за Попис	март 2024	јуни 2024	дополнително				Одобрени финансиски средства за буџетскиот корисник ДЗС		
4. Набавка на рачно преносливи компјутер-таблети и друга опрема	Комисија за јавни набавки	Биро за Попис	јуни 2024	декември 2024	3				Одобрени финансиски средства за буџетскиот корисник ДЗС		

Потпрограма 1: Подготовка и спроведување на Пописот на земјоделство, 2025 година										
Активност	Одговорни	Консултиран и	Временска рамка		Потребни ресурси					
			Почеток (месец/година)	Крај (месец/година)	Човечки			Финансиски (МКД)		
					I год.	II год.	III год.	I год.	II год.	III год.
5. Избор и обука на учесниците во Пописот	Комисија за избор,	Одделение за земјоделски статистики и Одделение за програмирање	јуни 2024	септември 2024	дополнително				Одобрени финансиски средства за буџетскиот корисник ДЗС	
6. Информирање на населението и деловните субјекти за нивната улога и важноста на Пописот	Сектор за дисеминација	Биро за Попис	март 2025	ноември 2025		дополнително			Одобрени финансиски средства за буџетскиот корисник ДЗС	
7. Спроведување на Пописот	Биро за Попис	Одделение за земјоделски статистики и Одделение за програмирање	октомври 2025	октомври 2025		дополнително			Одобрени финансиски средства за буџетскиот корисник ДЗС	
8. Анализа на добиените податоци од Пописот	Одделение за земјоделски статистики	Одделение за програмирање	декември 2025	март 2026		дополнително	дополнително		Одобрени финансиски средства за буџетскиот корисник ДЗС	Одобрени финансиски средства за буџетскиот корисник ДЗС

Потпрограма 1: Подготовка и спроведување на Пописот на земјоделство, 2025 година										
Активност	Одговорни	Консултиран и	Временска рамка		Потребни ресурси					
			Почеток (месец/година)	Крај (месец/година)	Човечки			Финансиски (МКД)		
					I год.	II год.	III год.	I год.	II год.	III год.
9. Продукција на излезни табели	Одделение за програмирање	Одделение за земјоделски статистики	јуни 2024	мај 2026			дополнително			Одобрени финансиски средства за буџетскиот корисник ДЗС
10. Подготовка на дисеминациони продукти	Одделение за земјоделски статистики	Одделение за програмирање	јуни 2026	септември 2026			дополнително			Одобрени финансиски средства за буџетскиот корисник ДЗС
11. Дисеминација на податоците од Пописот	Сектор за дисеминација, Одделение за земјоделски статистики	Биро за Попис, Совет за статистика	јуни 2026	септември 2026			дополнително			Одобрени финансиски средства за буџетскиот корисник ДЗС
Вкупно за активност во 1. година	5									
Вкупно за активност во 2. година	3									
Вкупно за активност во 3. година	4									
Вкупно за Потпрограма 3.	12									

ПЛАН ЗА СПРОВЕДУВАЊЕ НА ПРОГРАМАТА 3: СТАТИСТИЧКА ИНФРАСТРУКТУРА.

А. Оправданост и дизајн на програмата

Образложение: Програмата 3 – Статистичка инфраструктура произлегува од:

1. Стратегискиот приоритет на Владата на Република Северна Македонија: успешно водење на пристапните преговори со Европската Унија и професионална и ефикасна јавна администрација, поддржана со интензивна дигитализација, оптимална структура и иновативни процеси и техники, содржан во Одлуката за утврдување на стратегиските приоритети на Владата на Република Северна Македонија за 2024 година („Службен весник на Република Северна Македонија“ бр.103/23), односно приоритетната цел: Усогласување на домашното законодавство со законодавството на Европската Унија и одговорно, отчетно и транспарентно работење на институциите.

2. НПАА

Поглавје: 3.18 Статистика

Област: 3.18.3 Секторски статистики

3. Стратегиски приоритети и цели на Државниот завод за статистика

Јакнење на институционалната околина и статистичка инфраструктура и целите:

- Јакнење на професионалната независност
- Зајакнување на координативната улога на ДЗС
- Унапредување на тимската работа и
- Иновирање и развој

Цел на програмата:

- Јакнење на професионалната независност
- Зајакнување на координативната улога на ДЗС
- Унапредување на тимската работа и
- Иновирање и развој

Показатели за успех на Програмата:

Донесена Програма за статистички истражувања, реализација на законските надлежности на ДЗС, донесени статистички стандарди

Програмата е: Хоризонтална Вертикална

Потпрограми (компоненти) на Програмата:

Потпрограма 1:	Показател за успешност:
Класификации/номенклатури	Донесени стандарди
Потпрограма 2:	
Вработени – надградба на капацитетите на вработените	Реализирани обуки
Потпрограма 3:	
Информатичка инфраструктура	Имплементиран нов ИТ-систем

Б. План за спроведување на програмата

Потпрограма 1: Класификации/номенклатури

Активност	Одговорни	Консултирани	Временска рамка		Потребни ресурси					
			Почеток (месец/ година)	Крај (месец/ година)	Човечки			Финансиски (МКД)		
					I год.	II год.	III год.	I год.	II год.	III год.
1. Работа на преводот на објаснувачките белешки за Националната класификација на дејности Рев.2.1	Одделение за квалитет, Одделение за статистички деловен регистар	Стручни одделенија	јануари-2024	декември-2024	10			Одобрени финансиски средства за буџетскиот корисник ДЗС		
2. Работа на воведување на измените во Класификацијата на производи според дејности (КПД) во согласност со измените во СРА	Одделение за квалитет, Одделение за статистички деловен регистар	Стручни одделенија	јануари-2024	декември-2024	5			Одобрени финансиски средства за буџетскиот корисник ДЗС		
2. Работа на воведување на измените во Националната номенклатура на индустриски производи (ПРОДКОМ)	Одделение за квалитет, Одделение за статистички деловен регистар	Стручни одделенија	јануари-2024	декември-2024	5			Одобрени финансиски средства за буџетскиот корисник ДЗС		
Вкупно за активност во 1. година	3									
Вкупно за активност во 2. година										
Вкупно за активност во 3. година										
Вкупно за Потпрограма 1.	3									

Потпрограма 2: Вработени – надградба на капацитетите на вработените

Активност	Одговорни	Консултирани	Временска рамка		Потребни ресурси						
			почеток (месец/ година)	крај (месец/ година)	човечки			финансиски (МКД)			
					I год.	II год.	III год.	I год.	II год.	III год.	
1. Подготовка на план за обуки/подготвена литература за обуки/реализација на обуки	Одделение за човечки ресурси, ОЕИМС	сектори/одделенија	февруари 2024	декември 2024	10			Одобрени финансиски средства за буџетскиот корисник ДЗС, ИПА, СИДА			
Вкупно за активност во 1. година	1										
Вкупно за активност во 2. година											
Вкупно за активност во 3. година											
Вкупно за Потпрограма 2.	1										

Потпрограма 3: Информатичка инфраструктура										
Активност	Одговорни	Консултирани	Временска рамка		Потребни ресурси					
			почеток (месец/ година)	крај (месец/ година)	човечки			финансиски (МКД)		
					I	II	III	I	II	III
1. Замена на сервери во регионалните одделенија. Надградба на Windows Server од 2012 на 2019.	ИТ сектор	ИТ сектор	јуни 2024	јуни 2026	5	5	1	Одобрени финансиски средства за буџетскиот корисник ДЗС, ИПА	Одобрени финансиски средства за буџетскиот корисник ДЗС, ИПА	Одобрени финансиски средства за буџетскиот корисник ДЗС, ИПА
2. Ставање во употреба на одредени делови од СДР	ИТ сектор, Сектор за деловни статистики	Стручни одделенија, ИТ сектор, Стручен колегиум	јануари 2024	декември 2025	10	10		Одобрени финансиски средства за буџетскиот корисник ДЗС, ИПА	Одобрени финансиски средства за буџетскиот корисник ДЗС, ИПА	
3. Ставање во употреба на новиот регистар за вработени	ИТ сектор, Сектор за пазар на труд	Стручни одделенија, ИТ сектор, Сектор за пазар на труд, Стручен колегиум	јануари 2024	декември 2025	10	10		Одобрени финансиски средства за буџетскиот корисник ДЗС, ИПА	Одобрени финансиски средства за буџетскиот корисник ДЗС, ИПА	
Вкупно за активност во 1. година	3									
Вкупно за активност во 2. година	3									
Вкупно за активност во 3. година	1									
Вкупно за Потпрограма 3.	7									

ПЛАН ЗА СПРОВЕДУВАЊЕ НА ПРОГРАМАТА 4: СОРАБОТКА И КОМУНИКАЦИЈА СО КОРИСНИЦИ

А. Оправданост и дизајн на програмата

Образложение: Програмата 4 – Соработка и комуникација со корисници произлегува од:

1. Стратегискиот приоритет на Владата на Република Северна Македонија: успешно водење на пристапните преговори со Европската Унија и професионална и ефикасна јавна администрација, поддржана со интензивна дигитализација, оптимална структура и иновативни процеси и техники, содржан во Одлуката за утврдување на стратегиските приоритети на Владата на Република Северна Македонија за 2024 година („Службен весник на Република Северна Македонија“ бр.103/23), односно приоритетната цел: Усогласување на домашното законодавство со законодавството на Европската Унија и одговорно, отчетно и транспарентно работење на институциите.

2. НПАА

Поглавје: 3.18 Статистика

Област: 3.18.3 Секторски статистики

3. Стратегиски приоритети и цели на Државниот завод за статистика

Развивање стратегиски партнерства и целите: Одржување и развивање соработка и партнерски односи на сите нивоа и со различни засегнати страни

Цел на програмата:

Одржување и развивање соработка и партнерски односи на сите нивоа и со различни засегнати страни

Показатели за успех на Програмата:

Потпишани меморандуми за соработка и договори за размена на податоци

Програмата е: Хоризонтална Вертикална

Потпрограми (компоненти) на Програмата:

Потпрограма 1:	Показател за успешност:
Унапредување на дисеминациските услуги и воведување нови продукти.	Следење на реализацијата на Акцискиот план преку бројот на одржаните работилници и промотивните настани и преку бројот на подготвените дисеминациски продукти.
Потпрограма 2:	Показател за успешност:
Присутност на социјалните медиуми	Број на објави на социјалните медиуми и број на следачи на официјалните страници
Потпрограма 3:	Показател за успешност:
Развивање алатки за зголемување на нивото на статистичката писменост на јавноста	Број на одржани работилници, број на подготвени дисеминациски продукти, број на посети на овие содржини на веб-страницата

Б. План за спроведување на програмата

Потпрограма 1: Унапредување на дисеминациските услуги и воведување нови продукти

Активност	Одговорни	Консултирани	Временска рамка		Потребни ресурси					
			почеток (месец/ година)	крај (месец/ година)	човечки			финансиски (МКД)		
					I год.	II год.	III год.	I год.	II год.	III год.
1. Активности за редирајн и одржување на веб-страницата на ДЗС	Работна група за редирајн на веб-страницата	Стручен колегиум	јануари 2024	јуни 2024	5			Одобрени финансиски средства за буџетскиот корисник ДЗС, СИДА		
2. Развивање форми на соработка со корисниците	Одговорно лице за односи со јавноста	Стручен колегиум	јануари 2024	декември 2025	5	5		Одобрени финансиски средства за буџетскиот корисник ДЗС, СИДА, УНФПА	Одобрени финансиски средства за буџетскиот корисник ДЗС, СИДА, УНФПА	
Вкупно за активност во 1. година	2									
Вкупно за активност во 2. година	1									
Вкупно за активност во 3. година										
Вкупно за Потпрограма 1.	3									

Потпрограма 2: Присутност на социјалните медиуми										
Активност	Одговорни	Консултирани	Временска рамка		Потребни ресурси					
			почеток (месец/ година)	крај (месец/ година)	човечки			финансиски (МКД)		
					I год.	II год.	III год.	I год.	II год.	III год.
1. Подготовка на акциски план за креирање на посебни содржини за Фејсбук и Линкдин	Работна група за социјални медиуми	Стручен колегиум	јануари 2024	декември 2025	10	10		Одобрени финансиски средства за буџетскиот корисник ДЗС, СИДА	Одобрени финансиски средства за буџетскиот корисник ДЗС, СИДА	
Вкупно за активност во 1. година	1									
Вкупно за активност во 2. година	1									
Вкупно за активност во 3. година										
Вкупно за Потпрограма 2	2									

Потпрограма 3: Развивање алатки за зголемување на нивото на статистичката писменост на јавноста										
Активност	Одговорни	Консултирани	Временска рамка		Потребни ресурси					
			почеток (месец/ година)	крај (месец/ година)	човечки			финансиски (МКД)		
					I год.	II год.	III год.	I год.	II год.	III год.
1. Организација на тематски работилници со средношколските и високошколските установи, како и со НВО	Стручни одделенија и лице одговорно за односи со јавноста	Стручен колегиум	јануари 2024	декември 2025	5	5		Одобрени финансиски средства за буџетскиот корисник ДЗС	Одобрени финансиски средства за буџетскиот корисник ДЗС	
2. Подготовка на нови содржини за веб-страницата на ДЗС (методологии, соопштенија, инфографици)	Стручни одделенија и лице одговорно за односи со јавноста	Стручен колегиум	јануари 2024	јуни 2024	5			СИДА		
Вкупно за активност во 1. година	2									
Вкупно за активност во 2. година	1									
Вкупно за активност во 3. година										
Вкупно за Потпрограма 3.	3									

ПЛАН ЗА СПРОВЕДУВАЊЕ НА ПРОГРАМАТА 5 : ПОСВЕТЕНОСТ КОН КВАЛИТЕТОТ

А. Оправданост и дизајн на програмата

Образложение: Програмата 5 – Посветеност кон квалитетот произлегува од:

1. Стратегискиот приоритет на Владата на Република Северна Македонија: успешно водење на пристапните преговори со Европската Унија и професионална и ефикасна јавна администрација, поддржана со интензивна дигитализација, оптимална структура и иновативни процеси и техники, содржан во Одлуката за утврдување на стратегиските приоритети на Владата на Република Северна Македонија за 2024 година („Службен весник на Република Северна Македонија“ бр.103/23), односно приоритетната цел: Усогласување на домашното законодавство со законодавството на Европската Унија и одговорно, отчетно и транспарентно работење на институциите.

2. НПАА

Поглавје: 3.18 Статистика

Областат: 3.18.3 Секторски статистики

3. Стратегиски приоритети и цели на Државниот завод за статистика

Управување со квалитет:

Примена на систем за управување со квалитет врз основа на европската Рамка за обезбедување квалитет - QAF и Кодексот за работа на Европската статистика.

Цел на програмата:

Изградба на систем за управување со квалитетот на продуктите и процесите во согласност со европските стандарди.

Показатели за успех на Програмата:

Зголемување на нивото на квалитетот на статистичката продукција.

Програмата е: Хоризонтална Вертикална

Потпрограми (компоненти) на Програмата:

Потпрограма 1:	Показател за успешност:
Партнерско оценување	Подготвен Извештај и Акциски план од Партнерското оценување
Потпрограма 2:	Показател за успешност:
Подготовка на СИМС извештаи во ДЗС и кај овластените носители	Подготвени СИМС извештаи

Б. План за спроведување на програмата

Потпрограма 1: Партнерско оценување

Активност	Одговорни	Консултирани	Временска рамка		Потребни ресурси					
			почеток (месец/ година)	крај (месец/ година)	човечки			финансиски (МКД)		
					I год.	II год.	III год.	I год.	II год.	III год.
1. Подготвителни активности за Партнерско оценување	Национален координатор за ПР, Менаџер за квалитет, Офицер за комуникации и Работна група	Раководители на сектори/раководители на одделенија	јануари 2024	декември 2024	15			Одобрени финансиски средства за буџетскиот корисник ДЗС		
2. Подготовка и реализација на Планот за комуникации	Национален координатор за ПР, Менаџер за квалитет, Офицер за комуникации и Работна група	Раководители на сектори/раководители на одделенија	јуни 2024	декември 2025	5	5		Одобрени финансиски средства за буџетскиот корисник ДЗС	Одобрени финансиски средства за буџетскиот корисник ДЗС	
3. Спроведување на Партнерско оценување	Национален координатор за ПР, Менаџер за квалитет, Офицер за комуникации и Работна група	Раководители на сектори/раководители на одделенија	јануари 2025	декември 2025		60			Одобрени финансиски средства за буџетскиот корисник ДЗС	
4. Подготовка на Акциски план од Партнерското оценување и негова реализација	Национален координатор за ПР, Менаџер за квалитет, Офицер за комуникации и Работна група	Раководители на сектори/раководители на одделенија	март 2026				15			Одобрени финансиски средства за буџетскиот корисник ДЗС
Вкупно за активност во 1. година	2									
Вкупно за активност во 2. година	2									
Вкупно за активност во 3. година	1									
Вкупно за Потпрограма 3	5									

Потпрограма 2: Подготовка на СИМС извештаи во Државниот завод за статистика и кај носителите во статистичкиот систем											
Активност	Одговорни	Консултирани	Временска рамка		Потребни ресурси						
			почеток (месец/ година)	крај (месец/ година)	човечки			финансиски (МКД)			
					I год.	II год.	III год.	I год.	II год.	III год.	
1. Обука за пресметка на дел од индикаторите за квалитет согласно со прирачникот на Евростат	Список на учесници од стручните одделенија и од носителите во статистичкиот систем	Раководители на сектори/раководители на одделенија и претставници од носителите	јануари 2024	март 2024	20				Одобрени финансиски средства за буџетскиот корисник ДЗС ИПА 2019 -МБП		
2. Обезбедување инпут за пресметка на индикаторите за квалитет	Список на учесници од стручните одделенија и од носителите во статистичкиот систем	Сектор за дисеминација , ИТ секторот	април 2024	декември 2024	10				Одобрени финансиски средства за буџетскиот корисник ДЗС		
3. Пресметка на дел од индикаторите за квалитет согласно со прирачникот на Евростат	Список на учесници од стручните одделенија и од носителите во статистичкиот систем	Работна група за квалитет	јануари 2025	декември 2026		10	10		Одобрени финансиски средства за буџетскиот корисник ДЗС ИПА -МБП	Одобрени финансиски средства за буџетскиот корисник ДЗС ИПА -МБП	
4. Објавување и комуницирање на извештаите за квалитет на ВЕБ страницата на ДЗС како и на ВЕБ страниците кај носителите во статистичкиот систем	Сектор за дисеминација во ДЗС и одговорни лица за комуникации кај носителите	Работна група за квалитет, Стручни лица кои ги подготвиле извештаите за квалитет	јуни 2024	декември 2026	20	20	20	Одобрени финансиски средства за буџетскиот корисник ДЗС	Одобрени финансиски средства за буџетскиот корисник ДЗС	Одобрени финансиски средства за буџетскиот корисник ДЗС	
Вкупно за активност во 1. година	3										
Вкупно за активност во 2. година	2										
Вкупно за активност во 3. година	2										
Вкупно за Потпрограма 3	7										

3. Влијание врз човечките ресурси

Програма	Резиме за потребата од нови вработувања	Резиме за потребата од прераспределба на вработените	Резиме за потребите од обука
1. Програма Секторски статистики	Согласно со Планот за вработување во тековната година	нема потреба	Согласно со Планот за обука за тековната година. Обуки ќе се реализираат и преку проектите ИПА и СИДА.
2. Програма Попис на земјоделството, 2025	Согласно со Планот за вработување во тековната година	нема потреба	Согласно со Планот за обука за тековната година. Обуки ќе се реализираат и преку проектите ИПА и СИДА.
3. Програма Статистичка инфраструктура	Согласно со Планот за вработување во тековната година	нема потреба	Согласно со Планот за обука за тековната година. Обуки ќе се реализираат и преку проектите ИПА и СИДА.
4. Програма Соработка и комуникација со корисниците	Согласно со Планот за вработување во тековната година	нема потреба	Согласно со Планот за обука за тековната година. Обуки ќе се реализираат и преку проектите ИПА и СИДА.
5. Програма Посветеност на квалитет	Согласно со Планот за вработување во тековната година	нема потреба	Согласно со Планот за обука за тековната година. Обуки ќе се реализираат и преку проектите ИПА и СИДА.

4. Принцип на правична застапеност

2024 Очекувано влијание	2025 Очекувано влијание	2026 Очекувано влијание
Принципите за правична застапеност ќе бидат запазени согласно со Годишниот план за вработување за 2024 година.	Принципите за правична застапеност ќе бидат запазени согласно со Годишниот план за вработување за 2025 година	Принципите за правична застапеност ќе бидат запазени согласно со Годишниот план за вработување за 2026 година.

Вкупно вработени по национална припадност во Државниот завод за статистика, состојба 31.12.2023 година	
Националност	Вкупно
Македонци	165
Албанци	49
Срби	9
Турци	3
Бошњаци	2
Роми	1
Власи	1
Останати	1
Вкупно	231

5. Принцип на еднакви можности на жените и на мажите

2024 Очекувано влијание	2025 Очекувано влијание	2026 Очекувано влијание
Ќе биде подготвен оперативен план за имплементација на Националниот план за акција за родова еднаквост за 2024 година.	Ќе биде подготвен оперативен план за имплементација на Националниот план за акција за родова еднаквост за 2025 година.	Ќе биде подготвен оперативен план за имплементација на Националниот план за акција за родова еднаквост за 2026 година.

Вработени административни службеници во ДЗС заклучно со 31.12.2023 година

Работно место	Високо		Вишо		Средно		Основно		ВКУПНО		Вкупно вработени во органот
	Мажи	Жени	Мажи	Жени	Мажи	Жени	Мажи	Жени	Мажи	Жени	
Раководни	8	23	0	0	0	0	0	0	8	23	31
Нераководни	60	106	1	0	13	17	0	0	74	123	197
Вкупно	68	129	1	0	13	17	0	0	82	146	228

6. Развивање на заедничките функции		
2024 Очекувано влијание	2025 Очекувано влијание	2026 Очекувано влијание
Развивање политики		
Државниот завод за статистика е самостојна стручна организација чија основна функција е да прибира, обработува и да дисеминира статистички информации.		
2024 Очекувано влијание	2025 Очекувано влијание	2026 Очекувано влијание
Стратегиско планирање/подготовка на буџетот		
Стратегиското планирање во ДЗС се реализира со формирање посебна работна група надлежна за подготовка на Стратегискиот план на ДЗС. Организациони, работите и задачите му припаѓаат на одделението Кабинет на директорот. Процесот на стратегиско планирање е непосредно поврзан со подготовката на буџетот во ДЗС. Надлежно одделение за буџетот е Одделението за финансиски прашања, кое го подготвува буџетот во непосредна соработка со раководните административни службеници. Постапката е организирана и ја координира Министерството за финансии врз основа на доставен буџетски циркулар и дадени упатства.		
2024 Очекувано влијание	2025 Очекувано влијание	2026 Очекувано влијание
Во Државниот завод за статистика, надлежноста за стратегиско планирање ја има одделението Кабинет на директорот. Работите и задачите ги координира извршител од наведеното одделение, а при подготовката на Стратегискиот план се формира работна група.	Подготвува стратегиски предлог-план на ДЗС и непосредно соработува со работната група која го подготвува Планот. Ја следи реализацијата на планот.	Подготвува стратегиски предлог-план на ДЗС и непосредно соработува со работната група која го подготвува Планот. Ја следи реализацијата на планот.

Извршување на буџетот и управување со средствата		
<p>Одделението за финансиски прашања е самостојно одделение што одговара непосредно пред директорот при подготовката на буџетот на ДЗС и се грижи за законска реализација на одобраниот буџет.</p>		
2024 Очекувано влијание	2025 Очекувано влијание	2026 Очекувано влијание
<p>Во Одделението за финансиски работи се распоредени вкупно 4 извршители, а се планирани вкупно 9 работни места. Одделението е непосредно надлежно за реализација на надлежностите на ДЗС за финансиски работи, како и за правилно и законско трошење на буџетските средства на ДЗС. Подготвува извештај за самооценување во однос на јавната финансиска контрола. Непосредно соработува со Одделението за јавни набавки. Ја подготвува завршната сметка на ДЗС.</p>	<p>Одделението е непосредно надлежно за реализација на надлежностите на ДЗС за финансиски работи, како и за правилно и законско трошење на буџетските средства на ДЗС. Подготвува извештај за самооценување во однос на јавната финансиска контрола. Непосредно соработува со Одделението за јавни набавки. Ја подготвува завршната сметка на ДЗС. Континуирана обука на вработените. Подготовка на актите со кои се уредуваат финансиско-материјалните прашања од работењето на ДЗС.</p>	<p>Одделението е непосредно надлежно за реализација на надлежностите на ДЗС за финансиски работи, како и за правилно и законско трошење на буџетските средства на ДЗС. Подготвува извештај за самооценување во однос на јавната финансиска контрола. Непосредно соработува со Одделението за јавни набавки. Ја подготвува завршната сметка на ДЗС. Континуирана обука на вработените. Подготовка на актите со кои се уредуваат финансиско-материјалните прашања од работењето на ДЗС.</p>
Управување со човечки ресурси		
2024 Очекувано влијание	2025 Очекувано влијание	2026 Очекувано влијание
<p>Во Државниот завод за статистика е формирано Одделение за човечки ресурси. Во Одделението се распоредени 4 извршители. Одделението е надлежно за: реализирање на постапките за вработување на државните службеници во соработка со Агенцијата за администрација, Министерството за информатичко општество и администрација и Министерството за финансии; за изготвување на годишните потреби на Заводот од нови вработувања; подготвување планови за обука на вработените и за правична застапеност; водење персонални досиеја на вработените; реализирање на активности во врска со подготовката на правилниците за систематизација на работните места и за организација и работа на Заводот; континуирано следење на промените од областа на трудовото законодавство; подготвување поединечни акти во врска со работниот однос на вработените во Заводот.</p>	<p>Реализирање на постапките за вработување на државните службеници во соработка со Агенцијата за администрација, Министерството за информатичко општество и администрација и Министерството за финансии; изготвување на годишните потреби на Заводот од нови вработувања; подготвување планови за обука на вработените и за правична застапеност; водење персонални досиеја на вработените; реализирање на активности во врска со подготовката на правилниците за систематизација на работните места и за организација и работа на Заводот; континуирано следење на промените од областа на трудовото законодавство; подготвување поединечни акти во врска со работниот однос на вработените во Заводот.</p>	<p>Реализирање на постапките за вработување на државните службеници во соработка со Агенцијата за администрација, Министерството за информатичко општество и администрација и Министерството за финансии; изготвување на годишните потреби на Заводот од нови вработувања; подготвување планови за обука на вработените и за правична застапеност; водење персонални досиеја на вработените; реализирање на активности во врска со подготовката на правилниците за систематизација на работните места и за организација и работа на Заводот; континуирано следење на промените од областа на трудовото законодавство; подготвување поединечни акти во врска со работниот однос на вработените во Заводот.</p>

Внатрешна ревизија		
Ревизијата во Заводот ја реализира самостојно Одделение за внатрешна ревизија. Одделението е одговорно пред директорот на ДЗС и во него се вработени 2 лица - внатрешни ревизори.		
2024 Очекувано влијание	2025 Очекувано влијание	2026 Очекувано влијание
Во Државниот завод за статистика, како самостојна организациска единица е формирано Одделението за внатрешна ревизија. Одделението одговара директно пред директорот на Заводот. Во одделението се распоредени 2 извршители. Основните задачи на вработените се: Подготовка на Годишен план за вршење ревизија и стратегија за ревизија и реализација на внатрешни ревизии во согласност со Годишниот план. Тековно се врши континуирана обука на вработените во одделението.	Подготовка на Годишен план за вршење ревизија и стратегија за ревизија. Континуирана обука на вработените во одделението. Реализација на внатрешни ревизии во согласност со Годишниот план.	Подготовка на Годишен план и стратегија за ревизија. Континуирана обука на вработените во одделението. Реализација на внатрешни ревизии во согласност со Годишниот план.

Образец за утврдување на ризиците			
Ризици на ниво на стратегискиот план			
Ризик	Веројатност за настанување на ризикот	Влијание на ризикот врз остварувањето на целите	Мерки за справување со ризикот
1. При подготовката на стратегискиот предлог-план, односно на приоритетите, програмите и потпрограмите, постои ризик од доцнење на надлежните сектори при подготовка на нивните инпути, како и недостиг од стручен и искусен кадар што може да даде придонес при подготовката на планот.	мала	големо	Во процесот целосно ќе бидат вклучени најискусните и обучените вработени во ДЗС.
2. Постои голема веројатност да не бидат обезбедени потребните финансиски средства од буџетот на државата за реализација на програмите.	голема	големо	Недостигот ќе се покрива со реалокација од други позиции во буџетот и странски донации.
3. Постои ризик од нецелосно документирање на процесот на комуникација и реализација на ИПА- проектите.	мала	големо	Процесот ќе биде зајакнат од страна на менаџментот на ДЗС.
4. Ризик од напуштање на Заводот на стручниот и обучен кадар.	голема	големо	Ќе се предвидат дополнителни инструменти за стимулација на потребниот кадар за останување во ДЗС.
5. Постои ризик Заводот да не може да ги обезбеди потребните ИТ-ресурси.	голема	големо	Потребните средства ќе се обезбедат од странски донатори, односно проекти.
6. Ризик да не може да се обезбедат потребните финансиски средства за обука на вработените во земјата и во странство.	голема	големо	Ќе продолжи практиката да се ангажираат лица по договор за дело за премостување

Ризици на ниво на Програма 1 – Секторски статистики			
Ризик	Веројатност за настанување на ризикот	Влијание на ризикот врз остварувањето на целите	Мерки за справување со ризикот
1.Недоволна обука за подготовка на извештаи за квалитет	мала	големо	Ќе се посвети поголемо внимание на обуката на помладиот кадар. Дел од активностите ќе бидат реализирани од страна на поискусните вработени
2. Обучениот кадар сè почесто заминува од ДЗС	мала	големо	Ќе се посвети внимание на изнаоѓањето инструменти за стимулација на вработените за нивно останување во Заводот
3.Отсуство на желба за подобрување на квалитетот на административните збирки од страна на имателите, за статистички потреби	мала	големо	Ќе се посвети поголемо внимание и ќе се вклучи поискусен кадар во уредувањето на односите со носителите на административни извори на податоци

Ризици на ниво на Програма 2 – Спроведување на попис на земјоделството, 2025			
1. Ненавремено донесување закон; Неодобрување на буџетски средства	голема	големо	Да се одобрат буџетски средства

Ризици на ниво на Програма 3 – Статистичка инфраструктура			
Ризик	Веројатност за настанување на ризикот	Влијание на ризикот врз остварувањето на целите	Мерки за справување со ризикот
1. Постои ризик да не може да се обезбедат потребните финансиски средства за набавка на ИТ-опрема од домашни средства	голема	големо	Да се одобрат буџетски средства
2. Недоволни средства за обука на ИТ- експерти	голема	големо	Да се одобрат буџетски средства

Ризици на ниво на Програма 4 – Соработка и комуникација со корисници			
Ризик	Веројатност за настанување на ризикот	Влијание на ризикот врз остварувањето на целите	Мерки за справување со ризикот
Нема ризици			

Ризици на ниво на Програма 5 – Посветеност кон квалитет			
Ризик	Веројатност за настанување на ризикот	Влијание на ризикот врз остварувањето на целите	Мерки за справување со ризикот
1. Недоволно стручен кадар	мала	големо	Дополнително ангажирање на постојните искусни и стручни кадри
2. Скапа обука за вработените, посебно во странство	мала	големо	Обуките ќе се покријат од средства обезбедени од странски донатори
3. Необезбедување буџетски средства за сертификација на институцијата според ИСО-стандардите	голема	големо	Ако не се обезбедат потребните ресурси, оваа активност ќе се одложи, а ќе се работи на изградба на капацитети за воспоставување внатрешна ревизија на квалитетот